

Tabel 2b. Vondsten. Dicht rondje = levend/vers; open rondje = losse klep, leeg huisje, fragment, oud uitziend (bijvoorbeeld fig. 24, 27, 51).

			Verenigd Koninkrijk (van zuid naar noord)								NL		
Familie	Buikpotigen	Gastropoda	U31	Koningin Regentes		UK6744	UK57037		70500	Mars	Somali		Sabellaria
			Net	Net	Bodem	Net	Net	Bodem	Net	Bodem	Bodem	Net	Bodem
Buccinidae	Wulk	<i>Buccinum undatum</i> Linnaeus, 1758				•			•		•		
Caecidae	Stomp buishorentje	<i>Caecum glabrum</i> (Montagu, 1803)									•	•	
Capulidae	Hongaarse muts	<i>Capulus ungaricus</i> (Linnaeus, 1758)										•	
Cerithiidae	Muizenkeutel	<i>Bitium reticulatum</i> (da Costa, 1778)					o						
Dotidae	Zeeborstelkroonslak	<i>Doto hydrallmaniae</i> Morrow, Thorpe & Picton, 1992									•		
Epitonidae	Witte wenteltrap	<i>Epitonium clathratulum</i> (Kannmacher, 1798)		•									
Eulimidae	Glanshoren	<i>Eulima glabra</i> da Costa, 1778	•	•				•		o	o	o	
Fissurellidae	Geruite napslak	<i>Emarginula fissura</i> (Linnaeus, 1758)				o					•		
Littorinidae	Grote scheefhoren	<i>Lacuna</i> cf. <i>crassior</i> (Montagu, 1803)										o	
Littorinidae	Ruwe alikruik	<i>Littorina saxatilis</i> (Olivi, 1792)					o						
Mangelidae	Hoge trapgevel	<i>Bela nebula</i> (Montagu, 1803)		o				o			•		
Mangelidae	Schuingeribde trapgevel	<i>Propebela rufa</i> (Montagu, 1803)										o	
Mangelidae	Trapgeveltje	<i>Propebela turricula</i> (Montagu, 1803)						o	o	o	o		
Muricidae	Stompe ribhoren	<i>Boreotrophon truncatus</i> (Strøm, 1768)										o	
Muricidae	Geruite ribhoren	<i>Trophonopsis muricata</i> (Montagu, 1803)								o			
Nassariidae	Verdichte fuikhoren	<i>Tritia incrassata</i> (Strøm, 1768)	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•
Nassariidae	Verdichte fuikhoren	<i>Tritia</i> cf. <i>incrassata</i> (Strøm, 1768)	•										
Naticidae	Glanzende tepelhoren	<i>Euspira nitida</i> (Donovan, 1804)	o	o	o		o	o	o	o		o	
Naticidae		<i>Euspira</i> sp.							o				
Philinidae	Gestippeld schepje	<i>Philina punctata</i> (J. Adams, 1800)	•	•		•		•			•	•	
Pyramidellidae	Glanzende tandhoren	<i>Brachystomia eulimoides</i> (Hanley, 1844)								o			
Pyramidellidae		<i>Eulimella</i> / <i>Turbonilla</i> ?	o							o			
Pyramidellidae	Spitse tandhoren	<i>Odostomia turrita</i> Hanley, 1844						•		o			
Pyramidellidae	Breed tandhorentje	<i>Odostomia unidentata</i> (Montagu, 1803)	•					o		•	•		
Pyramidellidae	Breed tandhorentje	<i>Odostomia</i> cf. <i>unidentata</i> (Montagu, 1803)					•						
Pyramidellidae		<i>Odostomia</i> sp.								o		o	
Pyramidellidae		<i>Ondina</i> sp.										•	
Pyramidellidae	Slank traliehorentje	<i>Parthenina indistincta</i> (Montagu, 1808)					•						
Pyramidellidae	Ruw traliehorentje	<i>Parthenina interstincta</i> (J. Adams, 1797)							•			•	
Pyramidellidae	Ruw traliehorentje	<i>Parthenina</i> cf. <i>interstincta</i> (J. Adams, 1797)								o			
Pyramidellidae		<i>Parthenina</i> cf. <i>suturalis</i> (Philippi, 1844)										o	
Pyramidellidae	Klein traliehorentje	<i>Spiralinella spiralis</i> (Montagu, 1803)					o		•	•	•	o	
Pyramidellidae	Melkwitte priemhoorn	<i>Turbonilla lactea</i> (Linnaeus, 1758)						•					
Raphitomidae	Ruwe trapgevel	<i>Raphitoma linearis</i> (Montagu, 1803)		•		•		•	o	•		o	
Retusidae		<i>Retusa mammillata</i> (Philippi, 1836)										•	
Retusidae	Geknotte oublietoren	<i>Retusa truncatula</i> (Bruguière, 1792)						•	o	•	•	o	
Retusidae	Ovale oublietoren	<i>Retusa umbilicata</i> (Montagu, 1803)		o									
Rissoidae	Gevekt traliedrijfhorentje	<i>Alvania punctura</i> (Montagu, 1803)	•	•		•	•	•	o	o	•	o	
Rissoidae	Gestreept traliedrijfhorentje	<i>Crisilla semistriata</i> (Montagu, 1808)				•	•				•		
Rissoidae	Navelgroefhorentje	<i>Manzonella crassa</i> (Kannmacher, 1798)										•	
Rissoidae	Knophorentje	<i>Obtusella intersecta</i> (S. Wood, 1857)						•	•	•	•	•	
Rissoidae	Slank gordelhorentje	<i>Onoba</i> cf. <i>aculeus</i> (Gould, 1841)										•	
Rissoidae	Geribd gordelhorentje	<i>Onoba semicostata</i> (Montagu, 1803)	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
Rissoidae	Dwerg-drijfhorentje	<i>Pusillina inconspicua</i> (Alder, 1844)	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•
Rissoidae	Klein drijfhorentje	<i>Rissoa parva</i> (da Costa, 1778)	•			•	•	•	o	•		o	
Skeneidae	Dwergtolhoren	<i>Dikoleps nitens</i> (Philippi, 1844)										•	•
Triviidae	Ongevekt koffieboontje	<i>Trivia arctica</i> (Pulteney, 1799)				•						•	•
Triviidae	Ongevekt koffieboontje	<i>Trivia</i> cf. <i>arctica</i> (Pulteney, 1799)										•	•
Trochidae	Gezwollen tolhoren	<i>Gibbula tumida</i> (Montagu, 1803)		o						o	o	o	
Trochidae	Genavelde tolhoren	<i>Steromphala cineraria</i> (Linnaeus, 1758)											o
Turritellidae	Penhoren	<i>Turritella communis</i> Risso, 1826					o						
Familie	Stoottanden	Scaphopoda											
Dentaliidae		<i>Antalis</i> sp.						o					

Slakken en groot onderhoud

Hanny Reneman

Snails and major maintenance

Summary. An attempt was made to rescue a population of Grove snails *Cepaea nemoralis* living on a balcony from the consequences of major maintenance. Transfer of the snails to a terrarium yielded behaviour different from that observed at an earlier occasion; it seemed as if the snails entered aestivation. After returning them to the balcony they resumed their normal outside behaviour, but were then discovered by Blackbirds *Turdus merula* and consumed. It is hoped that three survivors observed will re-establish the population.

Slakken op reces

In de afgelopen zomer van 2018 liet woningcorporatie Vestia de buitenboel van mijn huis schilderen. Eerst zou alles met een hogedrukspuit gereinigd worden. Alle balkons moesten leeg, dus alle planten naar binnen en de tussenschotten van de balkons werden verwijderd.

Maar... op mijn balkon leeft al vele jaren een bloeiende en stabiele kolonie Zwartgerande tuinslakken *Cepaea nemoralis*, die dit geweld volgens mij niet zou overleven. Bovendien wilde ik niet dat ze, als ze met plant en al bij mij binnen stonden, 's nachts aan de zwerf gingen en ik dat dan later verdroogde slak-

ken in mijn boekenkast zou vinden of er 's ochtend per ongeluk op trappen.

Dus verzamelde ik een paar ochtenden achter elkaar mijn balkonslakken, wat niet al te moeilijk was omdat ik weet dat ze bij voorkeur hangend onder de rand van de bloempotten slapen. Als tijdelijk binnenverblijf diende een terrarium, slakvriendelijk ingericht met aarde en plantjes, af en toe een lekker stukje sla of courgette, en regelmatig een mals buitje met de plantenspuit. Dat moest goed gaan, want een aantal jaren terug had ik ook Zwartgerande tuinslakken in een terrarium gehouden.

Fig. 1. Het balkonbiotoop. Foto Hanny Reneman.

Rampspoed

Maar nu verliep het totaal anders. De slakken hingen allemaal bij elkaar boven in het terrarium. Ze ondernamen niets, aten nauwelijks, en het leek of ze massaal in zomerslaap gingen. Ik heb geen paringsgedrag gezien en er werden geen eitjes gelegd. Ze reageerden ook niet op de plantenspuit-buitjes.

Na ongeveer twee maanden was het schilderwerk klaar was en konden mijn planten terug naar het balkon. De slakken kregen weer hun vrijheid. Ik ruimde het terrarium op en trof (al verwachtte ik het niet, maar hoopte het toch) helaas nergens slakkeneitjes aan. Vreemd...

De volgende ochtend keek ik met een spiegeltje onder de randen van de bloempotten en ik zag dat ze daar weer op hun vaste plekken hingen te slapen. Maar dat duurde maar kort. In de boom van de benedenburen zat een nestje net uitgekomen Merels *Turdus merula*, die zich met z'n allen tussen de bloempotten wrongen en zich te goed deden aan mijn slakken. Een grote schrans- en slachtpartij! Nog nooit eerder gezien dat ze die verstopplek ontdekten! Na een paar dagen waren de slakken op en die Merels heb ik niet meer gezien.

De toekomst?

Gelukkig zijn er toch een paar slakken die dit overleefd hebben, ik heb er namelijk sindsdien drie gezien. Ik hoop dat ze nu succesvol eitjes gaan leggen en dat 'mijn' populatie zich weer herstelt... Ik ben erg benieuwd naar komend voorjaar op mijn balkon! Maar eerst moeten ze nog de periode van winterslaap doorstaan en ik vrees dat ze door de warme, droge zomer van 2018 weinig vet hebben kunnen opslaan...

Blijft de vraag: waarom dit vreemde gedrag in het terrarium? Dat de zomer van 2018 erg warm was, is bekend. Misschien

Fig. 2. Zwartgerande tuinslakken rustend onder de rand van een bloempot. Foto Hanny Reneman.

gingen de slakken in mijn terrarium daarom in zomerslaap? En wat betekende dan dat gedrag van de Merels? Ze nemen wel eens vaker een slak op mijn balkon te grazen, maar nooit zo massaal en ze moesten er bovendien extreem veel moeite voor doen, door zich tussen de bloempotten te wurmen en omhoog te pikken.

Door de hitte waren er weinig insecten, misschien waren de Merels daardoor extra hongerig? Geen idee... Ik hoop dat ze dit trucje niet onthouden....

Adres van de auteur
hannyreneman@gmail.com